

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหม โดยเป็นผู้เลี้ยงไหมในบ้านทุ่งแสม ตำบลหนองขาม อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวนสมาชิกทั้งหมด 64 คน โดยไม่มีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา คือ เก็บรวบรวมข้อมูลจากแม่บ้านเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหม และเคยเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหมบ้านทุ่งแสม ที่มีที่พักอาศัยอยู่ในหมู่ที่ 8 หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 10 ตำบลหนองขาม อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการเก็บข้อมูลได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 52 คน จากทั้งหมด 64 คน คิดเป็นร้อยละ 81.3

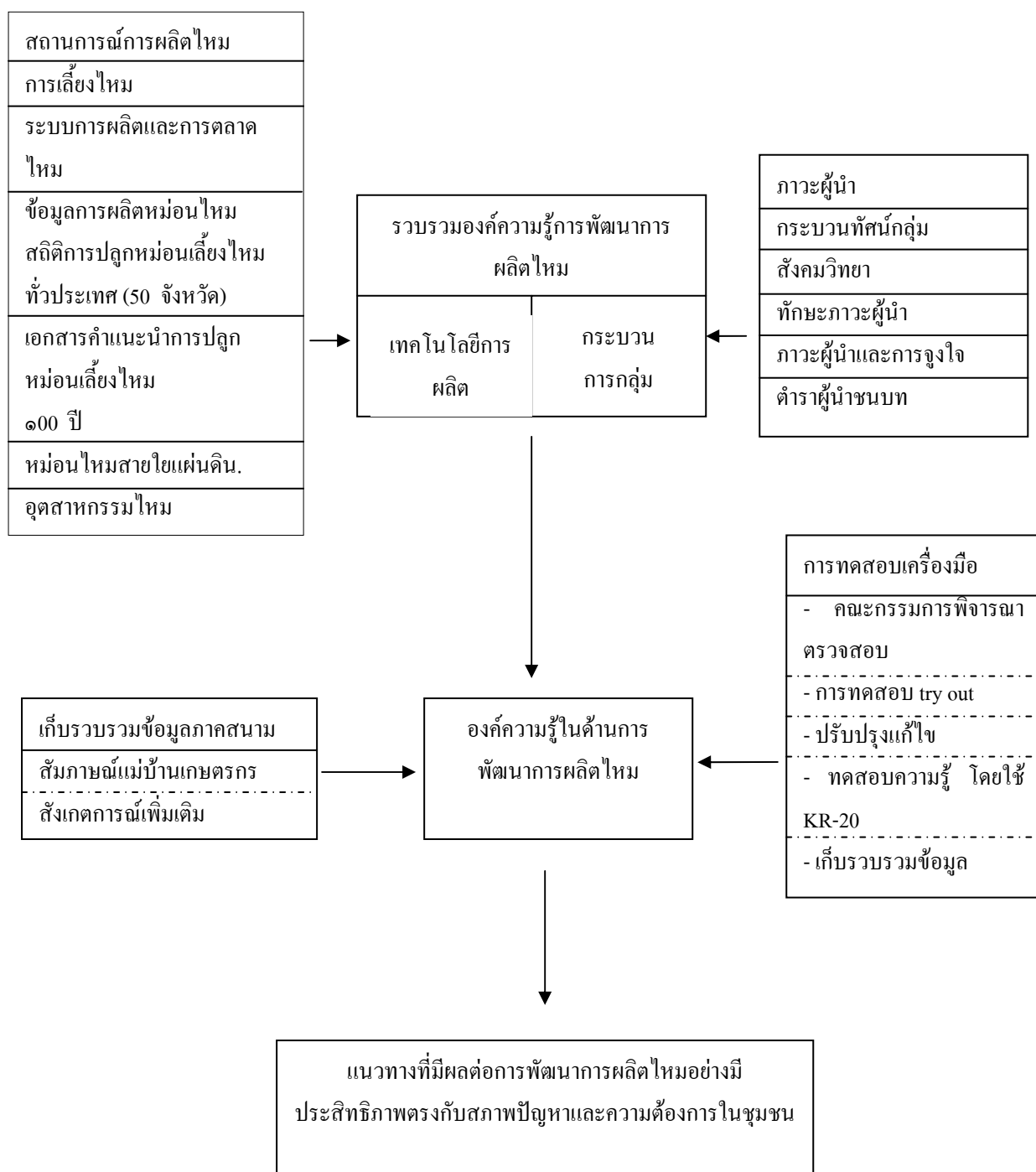
ข้อจำกัดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแม่บ้านเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหมบ้านทุ่งแสม และเคยเป็นสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหมบ้านทุ่งแสม ซึ่งตามสถิติข้อมูลมีจำนวนทั้งสิ้น 64 คน การเก็บข้อมูลได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 52 คน เนื่องจากว่า เกษตรกรบางส่วนหันไปประกอบอาชีพอื่น เกษตรกรบางรายมีอายุมาก และเกษตรกรบางคนไปทำงานนอกพื้นที่จึงไม่สามารถที่จะเก็บรวบรวมได้

ขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เริ่มจากการรวบรวมองค์ความรู้ด้านในด้านการพัฒนาการผลิตไหม โดยรวบรวมจาก สถานการณ์การผลิตไหม การเลี้ยงไหม ระบบการผลิตและการตลาดไหม ข้อมูลการผลิตหม่อนไหม สถิติการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมทั่วประเทศ (50 จังหวัด) เอกสารคำแนะนำการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ๑๐๐ ปี และหม่อนไหมสายใยแผ่นดิน นอกจากนี้ยังได้รวบรวมในเรื่องที่

เกี่ยวกับกลุ่มผู้เลี้ยงไหม ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ กระบวนการทัศน์กลุ่ม สังคมวิทยา ทักษะภาวะผู้นำ ภาวะผู้นำและการจูงใจ และตำราผู้นำชนบท ได้เป็นองค์ความรู้ในด้านการพัฒนาการผลิตไหม ทำการทดสอบเครื่องมือ และการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม ได้เป็นแนวทางที่มีผลต่อการพัฒนาการผลิตไหมอย่างมีประสิทธิภาพตรงกับสภาพปัญหาและความต้องการในชุมชน ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structure interview schedule) ที่สร้างขึ้น ซึ่งคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ (quantitative data) และ ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative data) การศึกษาสภาพการผลิตใหม่ของกลุ่มผู้เลี้ยงไหม โดยแบ่งลักษณะคำถามออกเป็น 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานบางประการของสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหม

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตใหม่ของสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหม

ตอนที่ 3 ความรู้ในการผลิตใหม่ของสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหม

ตอนที่ 4 แบบวัดภาวะผู้นำ ผู้ตาม และบรรยากาศกลุ่มผู้เลี้ยงไหม

ตอนที่ 5 ความคาดหวังในการพัฒนาการผลิตใหม่ของสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหม

ตอนที่ 6 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางแก้ไขในการพัฒนาการผลิตใหม่ของสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหม

การทดสอบเครื่องมือ

เมื่อสร้างแบบสัมภาษณ์เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมามีคุณภาพ วัดได้เที่ยงตรง (validity) และมีความสม่ำเสมอ ผู้วิจัยจึงนำแบบสัมภาษณ์ไปทดสอบใช้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงไหมกลุ่มอื่น จำนวน 20 ราย ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากร ในเดือนพฤศจิกายน 2548 เพื่อนำผลการทดสอบมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จากนั้นนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่บกพร่องให้มีความเหมาะสม แล้วจึงนำไปใช้สัมภาษณ์กับสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหมบ้านทุ่งแสม ตำบลหนองขาม อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ส่วนแบบทดสอบความรู้เรื่องการพัฒนาการผลิตไหม ใช้สูตร K-R 20 ของ Kuder Richardson ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.64

การรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) ศึกษาเอกสารวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ใช้แบบสัมภาษณ์ สัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยงไหมบ้านทุ่งแสง ตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 52 คน จากเกษตรกร 64 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว นำข้อมูลทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของคำตอบในแต่ละราย นำข้อมูลที่ได้ไปลงรหัส (coding) จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม สภาพการผลิตไหม รวมทั้งปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกร โดยการใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmatic mean)
2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานกับความคาดหวังในการพัฒนาการผลิตไหม สถิติเชิงอนุมานที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson product moment correlation coefficient)
3. การวิเคราะห์ ความรู้ เรื่องความการพัฒนาการผลิตไหม ใช้สูตร K-R 20 ของ Kuder Richardson